

Kitaabka Daanyeel - Tirada Toddobaatan

*Laga bilaabo Looxyadii Qadiimiga ahaa ilaa Mas'uuliyadaha Casriga ah:
Daahfuridda Socdaalka Axdiga*

Jeff Pippenger
2024-02-03

Markii Rabbigu uu axdi la galay Israa'iilkii hore, wuxuu bixiyey laba loox oo ah aasaaska iyo astaanta xiriirka axdiga. Labadaas loox sidoo kale waxay qeexayeen masuuliyadda Israa'iilkii hore ee ahayd inay dunida hortiisa ku soo bandhigaan markhaati nool oo ku saabsan labada loox. Markii Rabbigu uu axdi la galay Israa'iilka casriga ah, wuxuu bixiyey laba loox oo ah aasaaska iyo astaanta xiriirka axdiga. Labadaas loox sidoo kale waxay qeexayeen masuuliyaddooda ah inay dunida hortiisa ku soo bandhigaan markhaati nool oo ku saabsan dhammaan afarta loox.

Labadii loox waxaa la siiyey reer binu Israa'iilkii qadiimiga ahaa ee muuqda isla markiiba ka dib markii Ilaah ka soo samatabbixiyey addoonsigii muuqda ee maxaabiisnimada Masar, oo uu ka soo dhex mariyey niyad-jabkii ka dhashay gudubkii Badda Cas. Muddadii waqtiga ahayd ee reer binu Israa'iilkii qadiimiga ahaa ee muuqda ku jireen addoonsiga waxaa si gaar ah loogu aqoonsaday wax sii sheegidda inay ahayd afar boqol iyo soddon sannadood, oo intay addoonsiga ku jireenna reer binu Israa'iilkii qadiimiga ahaa ee muuqda way illoobeen, oo joojiyeen dhawrida Sabtida maalinta toddobaad.

Labadii loox waxaa la siiyey reer binu Israa'iil ee ruuxiga ah ee casriga ah wax yar kaddib markii Ilaah ka soo samatabbixiyey addoonsigii ruuxiga ahaa ee ku jiray xidhitaankii Kaatooligga, oo uu ka soo dhex mariyey niyad-jabkii weynaa ee 1844. Wakhtigii ay reer binu Israa'iil ee ruuxiga ah ee casriga ahi ku jireen addoonsiga waxaa si gaar ah loogu aqoonsaday wax sii sheegidda inuu ahaa kun laba boqol iyo lixdan sannadood, intii ay addoonsiga ku jireenna reer binu Israa'iil ee ruuxiga ah ee casriga ahi way illoobeen, oo way joojiyeen dhawrista Sabtida maalinta toddobaad.

Taariikhadii qudheeda ee Ilaah uu Muuse siiyey labadii loox si uu ugu geeyo reer binu Israa'iil ee hore, walaalkiis Haaruunna wuxuu samaynayey sanam dahab ah oo dibi ah. Labada loox ee Tobanka Amar waxay caddeeyaan in Ilaah yahay Ilaah masayr badan, masayrkiisuna si gaar ah ayuu uga muuqdaa ka gees ahaanshaha sanamcaabudidda; oo intii Muuse buurta ka soo degayeyna, reer binu Israa'iil ee hore iyagoo qaawan ayay ku cayaarayeen hareeraha sanam dahab ah oo uu sameeyey kii loo doortay inuu noqdo afhayeenka Ilaah.

Muuse wuxuu Haaruun u sheegay erayadii Rabbiga oo dhan kii isaga diray, iyo calaamooyinkii oo dhan oo uu ku amray. Markaasaa Muuse iyo Haaruun tageen, oo isu ururiyeen odayaashii reer binu Israa'iil oo dhan. Haaruunna wuxuu ku hadlay erayadii oo dhan ee Rabbigu Muuse kula hadlay, oo wuxuu calaamooyinkii ku sameeyey indhaha dadka hortooda. Baxniintii 4:28–30.

Walaalkii nebiga hoggaaminayey Israa'iiltii hore intii lagu jiray taariikhda axdiga markii la bixiyey labadii loox ee axdiga, ayaa ahaa hoggaamiyihii fallaagadii sanamka masayrka. Ninkii nebiyaddii

hoggaaminaysay Israa'iilka casriga ah intii lagu jiray taariikhda axdiga markii la bixiyey labadii loox ee axdiga, ayaa ahaa hoggaamiyihii fallaagadii 1863, 1863-na waxay calaamad u tahay jiilkii ugu horreeyey ee Adventism-ka in lagu matalo sidii sanam masayr ah oo la dhigay iridda laga galo albaabka meesha allabariga.

Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadanow, imminka indhahaaga u taag jidka woqooyi. Sidaas daraaddeed ayaan indhahaygii ugu taagay jidka woqooyi, oo bal eeg, dhanka woqooyi, albaabka meesha allabariga laga soo galo, waxaa yiil sanamkan hinaasaha kiciya. Yexesqeel 8:5.

“Meesha allabariga” waa astaan Masiixa u taagan.

“Waxaynu ku jirnaa khatar ah in aynu isku qasno waxa quduuska ah iyo waxa caadiga ah. Dabka quduuska ah ee ka yimaadda Ilaah waa in loo adeegsadaa dadaalladeenna. Meesha allabariga ee runta ahi waa Masiixa; dabka runta ahi waa Ruuxa Quduuska ah. Kanu waa waxyigeenna. Waa keliya marka Ruuxa Quduuska ahi hoggaamiyo oo hanuuniyo nin inuu noqdo lataliye ammaan ah. Haddii aynu ka leexanno Ilaah iyo kuwa uu doortay oo aynu u tagno meelo allabari oo qalaad si aynu wax uga weyddiinno, waxaa naloo jawaabi doonaa sida shuqulladeennu yihiin.” Selected Messages, book 3, 300.

“Albaabku” waa kaniisadda.

“Nafta is-hoosaysa ee rumaysan, guriga Ilaah ee dhulka jooga waa albaabka samada. Heesta ammaanta, tukashada, iyo erayada ay ku hadlaan wakiillada Masiixa, waa hababkii Ilaah u qoondeeyey in dad loogu diyaariyo kiniisadda sare, cibaadadaas ka sarraysa oo aan wax nijaaseeyaa geli karin.” Testimonies, volume 5, 491.

Sannadkii 1863, Adventism-kii La'odikiya wuxuu noqday kaniisad si sharci ah loo diiwaangeliyey, wuxuuna joojiyey inuu ahaado dhaqdhaqaaq. Halkaas ayay “ku galeen” taariikhda kaniisadda. Sannadkii 1863, kaniisaddii Masiixa waxay gashay urur sharci ah oo ay la yeelatay dowladda Maraykanka. Sannadkaas waxay kaloo soo bandhigeen shax been-abuur ah oo lagu beddelayo labada loox ee quduuska ah ee Xabaquuq. Isla markii looxii labaad la diyaariyey, marka loo eego taariikhda nebiyadeed, kuwii Haaruun lagu matalayay waxay diyaarinayeen sanam sawir oo been-abuur ah.

Amarka labaad waa digniinta ugu cad uguna gaar ah ee ka dhanka ah sanam-caabudidida iyo caabudidida taswiirrada. Halkaasna sidoo kale Ilaah wuxuu ku muujinayaa dabeecaddiisa isagoo ah Ilaah masayr badan. Halkaasna sidoo kale wuxuu ku soo bandhigayaa mabda'a ah inuu xukunka kuwa sharka leh ku reebo ilaa qarniyada saddexaad iyo afraad. Tobanka Amar waa nuqul ka tarjumaya dabeecadda Masiixa.

“Diidmada Masiixa, iyo natiijooyinkii ka dhashayba, iyaga ayaa mas'uul ka ahaa. Dembiga qaran iyo halaagga qaran waxaa sabab u ahaa hoggaamiyeyaasha diinta.”

“Miyaananay saamayntaasi isku mid ah miyaynaan maanta shaqaynayn? Beeralayda beerta canabka ee Rabbiga miyeynaan kuwo badan raacayn raadkii hoggaamiyayaashii Yuhuudda? Macallimiinta diinta miyeynaan dadka ka jeedinayn shuruudaha cad ee Erayga Ilaah? Halkii ay

ku bari lahaayeen addeecidda sharciga Ilaah, miyeynaan ku barayn xadgudub? Madbacado badan oo kaniisadaha ka mid ah ayaa dadka lagu baraa in sharciga Ilaah aanu ku waajibin iyaga. Dhaqammada aadanaha, qaynuunnada, iyo caadooyinka ayaa la sarraysiiyaa. Kibirka iyo isku-qancinta nafta ee ay sababaan hadiyadaha Ilaah waa la kobciyaa, halka sheegashooyinka Ilaah la iska indho tiro.”

“Marka sharciga Ilaah dhinac la iska dhigo, dadku ma oga waxa ay samaynaayan. Sharciga Ilaah waa nuqul ka tarjumaya dabeecaddiisa. Wuxuu xambaarsan yahay mabaadi’da boqortooyadiisa. Kii diida inuu aqbalo mabaadi’dan wuxuu is dhigaya meel ka baxsan marinka ay barakooyinka Ilaah ku qulqulaan.” Christ’s Object Lessons, 305.

Dabeecadda Masiixu waa suuraddiisa, waxaana ku jira inuu yahay Ilaah masayr badan. Masayrka Ilaah waxaa lagu muujiyey Masiixa markii uu laba jeer macbudka nadiifiyey. Nadiifintii koowaad ee macbudka, xertii aragtay wixii uu sameeyey ayaa markaas loo horseeday inay xusuustaan in Qorniinku ka hadlay masayrka Ilaah.

Iiddii Yuhuudda ee Kormaridda ayaa soo dhowayd, Ciisena wuxuu u kacay Yerusaaalem, oo macbudkana wuxuu ka helay kuwii iibinayay lo’da, iyo idaha, iyo qoolleyda, iyo kuwii lacagta sarifanayay oo fadhiya. Oo markuu sameeyey karbaash xargo yaryar ah, kulligood ayuu macbudka ka saaray, idihii iyo lo’diiba; oo lacagtii sariflayaasha ayuu daadiyey, miisaskiina wuu afgembiyey; oo kuwii qoolleyda iibinayay wuxuu ku yidhi, Waxyaalahan halkan ka qaada; guriga Aabbahay ha ka dhigin guri baayacmushtar. Xertiisiina waxay xusuusteen in qoranayd, Qirada gurigaaga ayaa i gubtay. Yooxanaa 2:13–17.

Qorniinka dhexdeeda, af Cibraani iyo af Giriigba erayga “qiir leh” sidoo kale waa erayga “masayr leh.” Waa isku eray. Markii Masiixu macbudka nadiifiyey, wuxuu muujinayey masayrka Ilaah, kaas oo ah sifo ka mid ah dabeecadda Ilaah oo lagu aqoonsaday amarka labaad, waxaana si gaar ah loo muujiyaa ka gees ah sanamcaabudidada. Markii Muuse buurta ka soo degay isaga oo wata labadii loox oo uu gartay wixii Haaruun sameeyey iyo wixii dadku samaynaayeen, ayuu jebiyey labadii loox. Labada loox waxay ahaayeen sawirka runta ah ee masayrka, waayo waxay ahaayeen matalaado muuqda oo Ilaah ku aqoonsanaya Ilaah masayr badan. Markii Muuse jebiyey labadii loox, wuxuu muujinayey isla masayrkii lagu aqoonsaday amarka labaad.

Markaasaa Muuse dib buu u noqday, oo buurta ka soo degay, labada loox ee maragga ayaana gacantiisa ku jiray; looxyaduna labada dhinacba way ku qornaayeen; dhinacan iyo dhinaca kaleba way ku qornaayeen. Looxyaduna waxay ahaayeen shuqulkii Ilaah, qoraalkuna wuxuu ahaa qoraalkii Ilaah, oo lagu xardhay looxyada. Oo markii Yashuua maqlay qaylada dadka iyagoo dhawaaqaya, wuxuu Muuse ku yidhi, Xerada waxaa ka yeedhaya sanqadh dagaal. Isaguna wuxuu yidhi, Ma aha codka kuwa guul u qaylinaya, mana aha codka kuwa laga adkaaday oo barooranaya; laakiin waxaan maqlayaa sanqadha kuwa heesaya. Oo waxay noqotay, kolkii uu xerada u soo dhowaadayba, inuu arkay dibigii iyo dheesha; markaas cadhadii Muuse aad bay u kululaatay, oo looxyadii gacmihiisa ayuu ka tuuray, oo ku jebiyey buurta hoosteeda. Baxniintii 32:15–19.

Labada loox waxay ahaayeen maragga dabeecadda Ilaah. Dabeecadda Ilaah waa suuradda ay tahay in dadka lagu dhex sameeyo iyada oo loo marayo xaqnimada Masiixa. Labada loox waa suuradda

runta ah ee masayrka, Haaruunna wuxuu sameeyey suurad masayr oo been-abuur ah isla wakhtigii la bixinayey suuradda runta ah ee masayrka ee reer binu Israa'iiltii hore. Kuwa Masiixu ku dhex samaysmay waxay haystaan suuraddiisa iyo marada xaqnimadiisa, hase yeeshee dadkii u damaashaadayey Haaruun waxay ku cayaarayeen iyagoo qaawan, waayo waxay ahaayeen reer La'odikiya. Reer La'odikiya waa "hoogan, oo calool-xun, oo miskiin, oo indhala", oo qaawan."

Markii Muuse arkay in dadkii qaawan yihiin; (waayo Haaruun baa ka dhigay iyaga qaawan ceebtooda aawadeed cadaawayaashooda dhexdooda). Baxniintii 32:25.

Sannadkii 1856, toddoba sano ka hor intii aan la samayn jaantuska been-abuurka ah, James iyo Ellen White labaduba waxay aqoonsadeen in dhaqdhaqaaqu u gudbay xaaladda La'odikiya. Sannadkii 1863, Adventism-ku ruuxiyan wuxuu ahaa "qaawan" sida reer binu Israa'iilkii hore ay si dhab ah "qaawan" u ahaayeen iyagoo ku cayaaraya hareeraha sanamka masayrka ee been-abuurka ah. Been-abuurkii Haaruun sameeyey wuxuu ahaa sanam dahab laga sameeyey, laakiin wuxuu ahaa ekaan dibi yar, kaas oo ah bahal. Wuxuu ahaa ekaanta bahalka, sidoo kalena wuxuu ahaa ekaan loo sameeyey bahalka. Dibigii dahabka ahaa wuxuu ahaa ekaanta bahalka, hase yeeshee waxaa kaloo quduus yeelay ilaahyadii uu Haaruun si aan xaq ahayn ugu dhawaaqay inay reer binu Israa'iil ka samatabbixiyeen addoonsigii Masar.

Oo isagaa ka qaaday gacantooda, oo wuxuu ku sameeyey qalin xardhasho, dabadeedna wuxuu ka dhigay dibi la shubay; markaasay yidhaahdeen, Kuwanu waa ilaahyadaadii, Israa'iilow, ee kaa soo bixiyey dalkii Masar. Oo Haaruun markuu taas arkay, wuxuu hortiisa ka dhisay meel allabari; Haaruunna wuxuu ku dhawaaqay, isagoo leh, Berrito Rabbiga waxaa u ahaan doona iid. Oo aroortii dambe ayay hore u kaceen, oo waxay bixiyeen qurbaanno la gubo, oo waxay keeneen qurbaanno nabaadiino ah; dadkiina way fadhiisteen inay wax cunaan oo wax cabbaan, dabadeedna way kaceen inay cayaaran. Baxniintii 32:4-6.

Dibiqii dahabka ahaa wuxuu ahaa sanam bahal u eg, laakiin waxaa loo hibeeyey ilaahyo been ah, sidaas darteedna wuxuu kaloo ahaa sawir (qurbaan) loo bixiyey bahalka. Sawirkaas waxaa laga sameeyey dahab, kaas oo ah astaanta Baabuloon, wuxuuna ahaa dibiqii, kaas oo ah nooca ugu sarreeya ee qurbaan ee adeegga quduuska ah. Waxaa loo hibeeyey ilaahyadii Masar. Baabuloonta Qarsoon (waayo markhaatifurrada nebiyadeed oo dhammu waxay tilmaamayaan dhammaadka dunida) waxay ka kooban tahay naag fuushan bahal. Bahalka ay naagtu fuushan tahay waa Qaramada Midoobay (toban boqor), waana astaan masduulaagga, cawaannimada, iyo Masar. Naagta lafteedu waa beddel been-abuur ah oo kaniisadda runta ah ee Ilaah. Dibiqii dahabka ahaa ee Haaruun u hibeeyey ilaahyadii Masar wuxuu ahaa tusaale sii sheegaya dhilladii weynayd ee Muujintii toddoba iyo tobnaad, taas oo ah Baabuloon (dahab), fuushan bahal (Masar) iyo kaniisad been-abuur ah (dibiqii).

Isla mar ahaantaana Haaruun wuxuu dhisay meel allabari, taas oo, sida hadda la qeexay, metelaysa Masiixa, meesha allabariga runta ah. Dabadeedna wuxuu aasaasay nidaam cibaado oo been-abuur ah, waayo wuxuu ku dhawaaqay iid Rabbiga loo sameeyo maalinta xigtay. Dibigii dahabka ahaa ee Haaruun wuxuu ahaa sanam "u ah" oo "loo sameeyey" bahalka, waxaana la taagay "horta" Masiix been-abuur ah, waxaana maalin loo qoondeeyey in lagu xuso nidaamkiisa cibaado ee beenta ah.

Maraykanka ayaa ah quwadda dhista sanamkii bahalka, dabadeedna dunida ku khasabta inay raacdo tusaalaheeda. Maraykanku wuxuu leeyahay awood uu nidaamkaas cibaadada ah dunida ugu qasbo, wuuna sameeyaa isagoo sidaas ku sameynaya hortiisa bahalka, “hortiisa” isaga.

Oo waxaan arkay bahal kale oo dhulka ka soo baxaya; wuxuuna lahaa laba gees oo sida wan oo kale ah, wuxuuna u hadlay sidii masduulaagii. Oo wuxuu ku hawlgeliyaa xoogga oo dhan ee bahalkii kowaad hortiisa, wuxuuna ka dhigaa dhulka iyo kuwa degganba inay caabudaan bahalkii kowaad, kaas oo nabarkiisii dhimashada lahaa la bogsiiyey. Muujintii 13:11, 12.

Ninkii dembigu, oo ah baabtiisnimada, waa bahalka badda ee Muujintii saddex iyo tobnaad. Marka Maraykanku u hadlo sida masduulaagii, xeerka Axadda ee dhowaan iman doona, markaas ayuu bilaabaa inuu dunida ku khasbo inay bahalka hortiisa u taagto sanam. Bahalka ka horreeya Maraykanka (bahalka dhulka), waa baabtiisnimada (bahalka badda). Baabtiisnimadu waa Masiix been-abuur ah, Haaruunna wuxuu taagay sanamkiisii dahabka ahaa, isagoo hor taagan Masiix been-abuur ah, waayo Masiixu waa meesha allabariga ee runta ah. Markaas Haaruun wuxuu dejiyey nidaam cibaado oo been ah sida ay u taagan tahay ku dhawaaqidda maalinta iidda ee la qaban lahaa maalinta xigta. Maraykankuna sidoo kale wuxuu qasbaa nidaam cibaado oo been ah, waxaana sidoo kale lala xiriiyaa maalin cibaado oo been-abuur ah.

Markii Muuse buurta ka soo degay, muranku wuxuu u dhexeeyey sawirka runta ah iyo sawirka beenta ah ee masayrka—sawirka Masiixa ama sawirka Shayddaanka. Been-abuurku wuxuu ka koobnaa Masiix been-abuur ah (meesha allabariga), waayo-aragnimo been-abuur ah (La'odikiya), iyo maalin cibaado oo been-abuur ah (“berrito waa iid Rabbiga loo sameeyo”). Caasinimada dibiga dahabka ahu waxay ka dhigan tahay caasinimada sharciga Axadda ee dhowaan iman doona, hase yeeshee waxay kaloo ka dhigan tahay caasinimadii Adventism-ka La'odikiya ee sannadkii 1863.

Sannadkii 1863 waxaa la soo bandhigay miis been-abuur ah si loogu qariyo jawharadihii riyadii Miller, sida loogu matalay labada loox ee Xabaquuq. Labadaas loox waxaa horay u sii astaysay labada loox ee Muuse buurta ku helay. Sannadkii 1863 waxaa la sameeyey xiriir sharci ah oo lala yeeshay dawladda Maraykanka, sidaasna waxaa lagu soo afjaray dhaqdhaqaaqii Millerite-ka, waxaana si sharci ah loogu diiwaangeliyey dhaqdhaqaaqa La'odikiya sidii kaniisadda Seventh-day Adventist. Xiriirkaas waxaa matalay sanamkii Aaron ee bahalka, kaas oo si nebinnimo ah loogu qeexo isku-darka Kaniisadda iyo Dawladda; sidaas darteedna wuxuu astaan u ahaa in Millerite-yadu ay 1863 dhiseen xiriir Kaniisad iyo Dawlad ah, isla markaana uu sidoo kale astaan u yahay Maraykanka marka uu yimaado sharciga Axadda ee dhowaan imanaya.

Doqonnadii qaawan ee Haaruun, oo matalaya waayo-aragnimada been-abuurka ah ee La'odikiya, waxay la mid noqotay sidii dhaqdhaqaaqii Millerite-ku noqday sannadkii 1856.

Waayo-aragnimada ruuxiga ah ee ay matalayeen doqonnada ciyaaraya ee Haaruun waxaa loo barbar dhigay waayo-aragnimadii Muuse, kaas oo muujinayay masayrka dabeecadda Ilaah ee ku wajahan sanamcaabudidada. “Ciyaar” marka wax sii sheegidda lagu isticmaalo waa astaan khiyaano, oo doqonnadii ciyaaraysay ee Haaruun waxay kaloo matalayeen khiyaanada uu Maraykanku keeno marka uu dunida ku qasbo inay “u ciyaarto” muusigga Nebukadnesar, inta dhilladii Turos ay heesaheeda qaadayso.

Sannadkii 1863, dhaqdhaqaaqii Millerite ee La’odikiya wuxuu u gudbay kaniisaddii Sharci ahaan loo diiwaangeliyey ee La’odikiya ee Seventh-day Adventist. Sida lagu aqoonsaday maqaalladii hore, sannadkii 1863 Yerixoo dib ayaa loo dhisay, waayo Yerixoo waa astaan u ah barwaaqada La’odikiya, waxayna u adeegtaa sida been-abuurka magaalada Yerusaaalem. Sannadkii 1863, soo bandhigidda shax nebiyadeed oo been-abuur ah waxay metelaysay ku-celcelin taariikhda Haaruun, dibigii dahabka ahaa, iyo nacasyadii cayaarayey. Taariikhda samatabbixintii Badda Cas ayaa si soo noqnoqotay ay Sister White u adeegsatay si ay u muujiso taariikhda Adventism-kii hore, waxaana ku-dhaqankan si buuxda ula jaanqaadayaa taariikhda Muuse iyo Haaruun ee muranka ku saabsan sanamka masayrka.

Sanadkii 1863, jiilkii ugu horreeyey ee Adventism-ka La’odikiya wuxuu bilaabmay markii sanam masayrka kiciya la dhigay iridda (kaniisadda), taas oo hortiil meeshii allabariga (Masiixa). Jiilkaas ugu horreeyey dabadeed wuxuu “galay” taariikh sii kordhaysa oo karaahiyooyin ah.

Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadanow, indhahaaga imminka u taag xagga woqooyi. Sidaas daraaddeed ayaan indhahaygii ugu taagay xagga woqooyi, oo bal eeg, xagga woqooyi ee iridda meesha allabariga agteeda, meesha laga galo, waxaa yiilay taswiirkan masayrka. Ezekiel 8:5.

Waxaan sii wadi doonaa tixgelinnadan maqaalka xiga.

“Waa maxay xaaladdeennu wakhtigan cabsi leh oo aadka u quduuska ah? Hoogay, kibir intee le’eg ayaa kaniisadda ka talinaya, munaafaqnimo intee le’eg, khiyaano intee le’eg, jacaylka labbiska, fudaydka, iyo madadaalada intee le’eg, iyo damac intee le’eg oo ku saabsan sarraynta! Dembiyadan oo dhammu waxay qariyeen maskaxda, si aan waxyaalaha daa’imka ahi loo garan. Miyaynaan Qorniinka baadhin, si aynu u ogaanno meesha aynu kaga sugan nahay taariikhda dunidan? Miyaynaan garasho u yeelanayn shaqada hadda inoo socota, iyo meesha aynu dembilayaal ahaan ku habboon nahay inaynu istaagno inta hawshan kafaaraggudku socoto? Haddii aynu wax dan ah ka leenahay badbaadada nafahayaga, waa inaynu samaynaa isbeddel cad oo go’aan leh. Waa inaynu Rabbiga ku doonno toobad dhab ah; waa inaynu qoomammo naf leh oo qoto dheer ku qirannaa dembiyadeenna, si loo tirtiro.”

“Waa inaynaan mar dambe ku sii hakan dhulka sixran. Waxaannu si degdeg ah ugu soo dhawaanaynaa dhammaadka wakhtiga tijaabadayada. Naf waluba ha isweydiiso, Sidee baan Ilaah hortiisa ugu taaganahay? Ma naqaanno sida ugu dhakhsaha badan ee magacyadeenna loogu qaadi karo bushimaha Masiixa, oo kiisaskayagana si kama dambays ah loo go’aamin karo. Maxay, bal maxay noqon doonaan go’aammadani! Ma kuwa xaqa ah baa nalagu tirin doonaa, mise kuwa sharka leh baa nalagu dari doonaa?”

“Kiniisaddu ha kacdo, oo ay toobad keento dib-u-noqoshadeeda Ilaah hortiisa. Ilaaliyayaashuna ha toosaan, oo buunka ha yeedhiyeen dhawaaq cad. Waa digniin sugan oo ay tahay inaannu ku dhawaaqno. Ilaah wuxuu addoommadiisa ku amrayaa, ‘Qayli cod dheer, hana is-celin, codkaagana kor u qaad sida buun oo kale, oo dadkayga tus xadgudubkooda, iyo reer Yacquub dembiyadooda’ (Ishacyaah 58:1). Waa in dareenka dadka la soo jiitaa; haddii taas la samayn kari waayo, dadaal kastaa waa waxtar-la’aan; xataa haddii malaa’ig samada ka timid ay u soo degto oo ay la hadasho, hadalladeedu wax ka badan faa’iido ma yeelan lahaayeen sidii iyadoo kula hadlaysa dhegta qabow ee dhimashada.”

“Kaniisaddu waa inay toosto oo ay ficil gasho. Ruuxa Ilaahna marnaba iman maayo ilaa ay iyadu jidka diyaariso. Waa in la sameeyaa baadhitaan qalbi oo qoto dheer oo daacad ah. Waa in la sameeyaa duco mideysan oo joogto ah, oo rumaysad lagu qabsado ballammada Ilaah. Waa in la sameeyaa, ma aha in jidhka joonyad lagu huwiyo sidii waayihii hore, balse in nafta si qoto dheer loo hoosaysiiyo. Ma hayno sababtii ugu horraysay ee aynu isku hambalyayn lahayn ama aynu nafteenna isu sarraysiin lahayn. Waa inaynu isku hoosaysiinnaa gacanta xoogga badan ee Ilaah hoosteeda. Isagu wuu u muuqan doonaa inuu u qalbiqaboojiyo oo u barakeeyo kuwa runta ku doondoona.” Selected Messages, book 1, 125, 126.